EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2023 04 24
COM(2023) 211 final

2023/0110 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios turi būti laikomasi Europos Sąjungos vardu Prekybos civiliniais orlaiviais komitete, dėl Brazilijos prisijungimo prie Sutarties dėl civilinės aviacijos orlaivių prekybos

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas teikiamas dėl sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu Prekybos civiliniais orlaiviais komitete (toliau – Komitetas) dėl numatomo Komiteto sprendimo dėl Brazilijos prisijungimo prie Sutarties dėl civilinės aviacijos orlaivių prekybos priėmimo.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Sutartis dėl civilinės aviacijos orlaivių prekybos

Sutartis dėl civilinės aviacijos orlaivių prekybos (toliau – Sutartis) yra keliašalis PPO sistemos susitarimas, kuriuo siekiama panaikinti importo muitus visiems ne kariniams orlaiviams, taip pat civilinių orlaivių varikliams ir jų dalims bei komponentams, visiems civilinių orlaivių komponentams bei mazgams ir skrydžio imitatoriams ir jų dalims bei komponentams. Sutartis įsigaliojo 1980 m. sausio 1 d.

Europos Sąjunga (ES) yra Sutarties šalis[1]. Devyniolika ES valstybių narių taip pat yra atskiros Sutarties šalys[2]. Bendra prekybos politika priklauso išimtinei ES kompetencijai, o ES narystė PPO yra susijusi su teritorijomis, kurioms taikoma bendra prekybos politika (t. y. ES valstybės narės), todėl Komisija poziciją Komitete pateiks Sąjungos ir jos valstybių narių vardu.

2022 m. birželio 14 d. Brazilija Komitetui pateikė prašymą prisijungti prie Sutarties ir pasiūlė įsipareigojimus dėl muitų tarifų.

2022 m. spalio 10 d. Komitetas aptarė Brazilijos prašymo prisijungti prie Sutarties peržiūros procesą; tai yra pirmas prisijungimo prašymas, kurį šiame Komitete turi peržiūrėti PPO narės.

Numatomu Tarybos sprendimu, kuris yra šio pasiūlymo dalykas, Komisijai suteikiama galimybė Europos Sąjungos vardu pareikšti poziciją Komitete dėl Brazilijos prisijungimo.

2.2. Prekybos civiliniais orlaiviais komitetas

Komiteto užduotis – peržiūrėti Sutarties įgyvendinimą ir konsultuoti dėl pokyčių civilinių orlaivių pramonėje, siekiant nustatyti, ar reikia pakeitimų, kad būtų nuolat užtikrinama laisva ir neiškraipyta prekyba.

Komiteto sprendimai priimami bendru sutarimu. Jei sprendimo dėl svarstomo klausimo nepavyksta priimti bendru sutarimu, jis priimamas balsuojant.

2.3. Numatomas Komiteto aktas

Nors šiuo metu dėl konkrečios datos nesusitarta, Komitetas netolimoje ateityje turi priimti sprendimą dėl Brazilijos prisijungimo prie Sutarties (toliau – numatomas aktas).

Numatomą aktą Komitetas priimtų remdamasis Sutarties 9.1.3 straipsniu ir Sutarties 9.1.3 straipsnio įgyvendinimo gairių 5 punktu. Jame numatyta, kad „[p]rie šios Sutarties gali prisijungti bet kuri kita vyriausybė tokiomis sąlygomis, kad galėtų veiksmingai taikyti šia Sutartimi numatytas teises ir pareigas, kurios turi būti suderintos su ta vyriausybe ir šią Sutartį

[1] 1979 m. gruodžio 10 d. Tarybos sprendimas dėl daugiašalių susitarimų, kurie yra 1973–1979 m. prekybos derybų rezultatas, sudarymo (OL L 71, 1980 3 17, p. 1–2).

[2] Airija, Austrija, Belgija, Bulgarija, Danija, Estija, Graikija, Ispanija, Italija, Latvija, Lietuva, Liuksemburgas, Malta, Nyderlandai, Portugalija, Prancūzija, Rumunija, Švedija ir Vokietija.

pasirašiusiomis valstybėmis, pateikiant PPO Susitariančiųjų Šalių generaliniam direktoriui prisijungimo dokumentus, kuriuose išdėstytos taip suderintos sąlygos“.

Numatomo akto tikslas – leisti Brazilijai prisijungti prie Sutarties ir sustiprinti laisvą ir neiškraipytą prekybą civilinių orlaivių sektoriuje.

Numatomas aktas Šalims taps privalomas pagal Sutarties 9.3.1 straipsnį, kuriame nustatyta, kad „[v]isoms kitoms vyriausybėms Sutartis įsigalioja praėjus trisdešimčiai dienų po jos priėmimo arba prisijungimo prie jos“.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Bendrosios pastabos

Šio pasiūlymo tikslas – sudaryti sąlygas ES prisijungti prie galimo bendro sutarimo Komitete dėl numatomo akto.

Nors dar nėra visiškai aišku, kada Sutartį pasirašiusios šalys galės pasiekti bendrą sutarimą, pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį Taryba turi iš anksto nustatyti ES poziciją.

Siūloma Sąjungos pozicija – pritarti Brazilijos prisijungimui prie Sutarties. Komisija tai rekomenduoja dėl toliau išdėstytų priežasčių.

Brazilijos pasiūlymas

Muitai ir kiti privalomieji mokėjimai

Brazilija Komitetui pateikia pasiūlymus dėl įsipareigojimus dėl muitų tarifų, įvykdydama pareigas pagal Sutarties 2.1 straipsnį. Kai Komitete bus baigtos diskusijos dėl Brazilijos įsipareigojimų dėl muitų tarifų ir bus sudarytas šiuos įsipareigojimus atspindinčių tarifų eilučių sąrašas, Brazilija būtų pasirengusi tinkamu laiku į GATT sąrašą įtraukti bemuitį režimą nurodytiems produktams. Užbaigus Brazilijos prisijungimo procedūrą, Sutartis bus integruota į Brazilijos teisinę sistemą.

Brazilija jau taiko bemuitį režimą visiems produktams, išvardytiems Brazilijos pasiūlytuose įsipareigojimuose dėl muitų tarifų, kiek tai susiję su civiliniuose orlaiviuose naudojamais produktais. Kalbant apie įsipareigojimus pagal 2.1.2 straipsnį, dabartiniuose Brazilijos teisės aktuose jau nustatytas bemuitis režimas produktams, naudojamiems orlaiviams remontuoti. Kalbant apie įsipareigojimus pagal Sutarties 2.2 straipsnį, Brazilija jau taiko galutinio vartojimo muitinės administravimo sistemą, pagal kurią taikomas bemuitis režimas yra panašus į kitų Sutartį pasirašiusių šalių taikomą režimą – juo nesudaromos kliūtys prekybai ir neprieštaraujama taikomoms GATT ir kitų daugiašalių susitarimų, dėl kurių deramasi pagal GATT, nuostatoms.

Techninės prekybos kliūtys

Kalbant apie 3 straipsnyje nustatytas pareigas, susijusias su techninėmis prekybos kliūtimis, Brazilija aktyviai dalyvauja PPO Techninių prekybos kliūčių komiteto diskusijose ir nepriima jokios politikos, prieštaraujančios Sutarčiai dėl techninių prekybos kliūčių.

Vyriausybės kontroliuojami viešieji pirkimai, privalomos subrangos sutartys ir paskatos

Brazilijos viešųjų pirkimų praktika, gairės ir procedūros jau atitinka Sutarties reikalavimus. Keliose Brazilijos nacionalinio viešųjų pirkimų įstatymo (Įstatymas Nr. 14,133/2021) nuostatose įtvirtintas bendrasis principas, kuriuo draudžiama skirtingai traktuoti nacionalinius ir užsienio tiekėjus. Atsižvelgiant į tai, kad dabartinėje teisėje šis suderinimas jau remiamas, Ūkio ministerijos Valdymo sekretoriato 2020 m. vasario mėn. norminėje instrukcijoje Nr. 10

nustatytais praktiniais pakeitimais užtikrinta, kad net Brazilijoje neįsisteigusios užsienio bendrovės gali dalyvauti viešuosiuose pirkimuose.

Prekybos apribojimai

Brazilija netaiko kiekybinių apribojimų ar importo licencijų reikalavimų, kad apribotų civilinių orlaivių importą tokiu būdu, kuris prieštarautų taikomoms GATT nuostatoms ir kitiems daugiašaliams susitarimams, dėl kurių deramasi pagal GATT. Panašiai netaikomi ir kiekybiniai apribojimai ar eksporto licencijų reikalavimai, kuriais būtų siekiama dėl komercinių ar konkurencinių priežasčių riboti civilinių orlaivių eksportą į kitas Sutartį pasirašiusias šalis tokiu būdu, kuris prieštarautų taikomoms GATT nuostatoms ir kitiems daugiašaliams susitarimams, dėl kurių deramasi pagal GATT.

Vyriausybės parama, eksporto kreditai ir orlaivių rinkodara

2007 m. Brazilija tapo „Sektorinio susitarimo dėl eksporto kreditų civiliniams orlaiviams“ (ASU), kuris yra Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) susitarimo dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų priedas, dalyve. Todėl Brazilijos oficialios eksporto kreditų paramos programos visiškai atitinka ASU gaires, o tai reiškia, kad pagal jas oficialiai remiami eksporto kreditai neteikiami palankesnėmis sąlygomis nei nustatytos ASU.

Regionų ir vietos valdžia

Pagal Brazilijos Konstituciją Respublikos Prezidentas turi išimtinę teisę sudaryti tarptautines sutartis Nacionalinio Kongreso *ad referendum*. Be to, kaip minėta pirmiau, Brazilijos federalinės vyriausybės teisės aktų su Sutarties sąlygomis priėmimas po tarptautinio ratifikavimo arba prisijungimo reiškia, kad šalyje ši Sutartis yra privalomas teisinis dokumentas.

Rekomendacija

Manoma, kad Brazilijos prisijungimas prie Sutarties turės teigiamą poveikį: padaugės Sutarties šalių, todėl civilinių orlaivių rinka taps dar atviresnė tarptautiniu mastu ir kitos Šalys bus skatinamos prisijungti prie Sutarties. Komisija rekomenduoja priimti Brazilijos pasiūlymą.

Todėl siūloma, kad Komisija būtų įgaliota Civilinių orlaivių komitete pareikšti Sąjungos poziciją, kuria pritariama Brazilijos prisijungimui prie Sutarties.

Ši iniciatyva visiškai atitinka esamą politiką. Pavyzdžiui, panašūs sprendimai buvo priimti dėl Australijos ar Naujosios Zelandijos prisijungimo prie kito konkretaus PPO susitarimo, t. y. Sutarties dėl viešųjų pirkimų.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“.

Sąvoka „teisinę galią turintys aktai“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra

privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį“[3].

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Komitetas yra įsteigtas Sutarties 8.1 straipsniu.

Aktas, kurį turi priimti Komitetas, yra teisinę galią turintis aktas. Vadovaujantis Sutarties 9.3.1 straipsniu, numatomas aktas bus privalomas pagal tarptautinę teisę.

Numatomu aktu Susitarimo institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su bendra prekybos politika.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 207 straipsnis.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 207 straipsnis kartu su 218 straipsnio 9 dalimi.

[3] 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo Vokietija prieš Tarybą, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

2023/0110 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios turi būti laikomasi Europos Sąjungos vardu Prekybos civiliniais orlaiviais komitete, dėl Brazilijos prisijungimo prie Sutarties dėl civilinės aviacijos orlaivių prekybos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Sutartis dėl civilinės aviacijos orlaivių prekybos (toliau – Sutartis) buvo Sąjungos sudaryta Tarybos sprendimu 80/271/EEB[4] ir įsigaliojo 1980 m. sausio 1 d.;

(2) 2022 m. birželio 14 d. Brazilija Prekybos civiliniais orlaiviais komitetui (toliau – Komitetas) pateikė prašymą prisijungti prie Sutarties ir pasiūlymą dėl įsipareigojimų dėl muitų tarifų;

(3) atsižvelgiant į tuos įsipareigojimus, Brazilijos prašymas prisijungti prie Sutarties atitinka Sutartyje nustatytus reikalavimus;

(4) manoma, kad Brazilijos prisijungimas prie Sutarties turės teigiamą poveikį, nes prisidės prie laisvos ir neiškraipytos prekybos civilinių orlaivių sektoriuje;

(5) pagal Sutarties 9.1.3 straipsnį ir Sutarties 9.1.3 straipsnio įgyvendinimo gairių 5 punktą Komitetas yra įgaliotas priimti sprendimą, kuriuo pritariama prisijungimo sąlygoms;

(6) todėl būtina nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Komitete, dėl Brazilijos prisijungimo prie Sutarties,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu Prekybos civiliniais orlaiviais komitete, yra pritarti Brazilijos prisijungimui prie Sutarties dėl civilinės aviacijos orlaivių prekybos.

[4] OL L 71, 1980 3 17, p. 1–2.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė